

АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ГЕМОДИНАМІКИ ДІТЕЙ 5–6 РОКІВ ІЗ ВАДАМИ ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ

Вікторія ПАСІЧНИК, Володимир ЯЦКОВСЬКИЙ

*Львівський державний університет фізичної культури,
м. Львів, Україна, e-mail: vikaarska@gmail.com*

Вступ. Здоров'я нації визначається насамперед здоров'ям дітей, яке є найбільш важливим ресурсом будь-якого суспільства. В Україні велику увагу приділяють проблемам навчання й виховання дітей з особливими потребами [3].

Забезпечення оптимального розвитку дитини передбачає врахування її фізіологічних характеристик [2]. Дослідження показників гемодинаміки дітей з особливими потребами є інформативним для оцінювання функціонального стану організму та нормування фізичних навантажень.

Мета дослідження – визначити окремі показники функціонування серцево-судинної системи дітей 5–6 років з вадами психофізичного розвитку.

Матеріал і методи. У роботі застосовано такі методи дослідження: загальнонаукові (аналіз, узагальнення даних літературних джерел); педагогічні (констатувальний експеримент); медико-біологічні.

Учасники: у дослідженні взяли участь 54 дитини 5–6 років (25 дівчаток, 29 хлопчиків), які потребують корекції психофізичного розвитку, серед них 9 – із порушеннями опорно-рухового апарату (ПОРА), у яких візуально не спостерігалось рухової недостатності (грубого порушення ходьби, бігу, стрибків), 15 – із порушеннями розвитку мовлення (ПРМ), 16 – із затримкою психічного розвитку (ЗПР), 5 – із синдромом Дауна (СД), 9 – із розладами аутистичного спектра (РАС).

Результати дослідження. Універсальними індикаторами адаптаційних процесів в організмі, за якими можна прогнозувати його функціональний стан і подальший розвиток основних функціональних систем, є показники гемодинаміки [1].

Для кількісного оцінювання енергопотенціалу організму дитини застосовували показник резерву – індекс Робінсона. Установлено, що у стані спокою задовільну якість регуляції системи кровообігу констатували лише у 8,0% дівчаток з особливими потребами, у решти (92,0%) обстежених – незадовільну. У хлопчиків із вадами психофізичного розвитку спостерігали таке: у 24,2% встановлено задовільну якість регуляції системи кровообігу, а у 75,8% – незадовільну. Необхідно зазначити, що дітей з високим та вищим за середній рівнями регуляції серцево-судинної системи не виявлено.

Здатність протистояти несприятливим чинникам середовища значною мірою визначається резервними можливостями організму. Аналіз величин адаптаційного потенціалу дав змогу виявити, що серед усіх обстежених дітей із вадами психофізичного розвитку 36,0% дівчаток та 55,2% хлопчиків мали задовільний рівень адаптаційних можливостей, 56,05% дівчаток та 41,3% хлопчиків – допустимий та 8,0% та 3,5% відповідно – незадовільний. Заслуговує на увагу той факт, що серед обстеженого дитячого контингенту в жодній дитині не встановлено зрив адаптації.

Висновки. У результаті дослідження встановлено погіршення функціонального стану серцево-судинної системи в дітей із вадами психофізичного розвитку, що характеризується незадовільною якістю регуляції системи кровообігу та зниженими адаптаційними можливостями організму, що вимагає диференційованого підходу в процесі фізичного виховання в умовах інклюзивної освіти.

Ключові слова: гемодинаміка, діти 5–6 років, психофізичний розвиток.

Список використаних джерел

1. Баранов А. А. Фундаментальные и прикладные исследования по проблемам роста и развития детей и подростков / А. А. Баранов, Л. А. Щеплягина // Российский педиатрический журнал. – 2000. – № 5. – С. 5–12.
2. Пасічник В. Показники діяльності кардіореспіраторної системи дітей дошкільного віку / В. Пасічник, М. Пітин // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2017. – № 2 (28). – С. 22–34.
3. Пасічник В. Специфічні принципи фізичного виховання дітей дошкільного віку в умовах інклюзивної освіти / В. Пасічник // Фізична культура, спорт та здоров'я нації. – Вінниця, 2017. – Вип. 4. – С. 203–208.